

Markéta Lukášková

Losos v kaluži

motto

Losos v kaluži

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Markéta Lukášková

Losos v kaluži – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

Markéta Lukášková

Losos v kaluži

Praha 2017

Věnováno mým dvěma babičkám, za všechny
ty buchty, knedlíky, jahody s cukrem a smetanou,
smaženice, Staré pověsti české, pohádky, výlety,
rozmazlování a lásku.

A všem ostatním babičkám za to, že jsou.

Copyright © Markéta Lukášková, 2017

Illustrations © Lada Brůnová, 2017

ISBN tištěné verze 978-80-267-0954-1

ISBN e-knihy 978-80-267-1019-6 (1. zveřejnění, 2017)

Barbora

Nejhorší jsou rána, kdy se vzbudíte a v hlavě vám hraje písnička nebo znělka z reklamy, kterou nesnášíte. Třeba jako mně dneska. Vlastně je to fascinující – než si vůbec stačím uvědomit, že právě probíhá proces probouzení, že se jmenuju Barbora a mám u pusy zaschlou slinu, v uších už mi naprosto zřetelně zní „Sconto nábytek, bytu i kapse na míru“. Ať člověk chce, nebo ne, tohle mu dost jasně definuje i zbytek celého dne.

Nikdy jsem bohužel nebyla ten typ holky, co se posadí na posteli s lehkým sexy rozcuchem, protáhne se, župan jí oblečou srnky a ona na první pokus vyfotí ranní #nomakeup selfie, za kterou dostane dvě stě lajků, než dojde do koupelny. Jsem spíš ten typ holky, co se ráno bojí podívat do zrcadla, na zůstatek na účtu a do lednice. Vlastně se bojím skoro všeho. V lesklejch magazínech pro ženský, který nosí fejkovou Vuittonku, o tom teď hodně píšou, říkaj tomu úzkosti a je asi in jima trpět. Milá ženo, vyhrab z kasičky sto tisíc, kup si za to rtěnku Chanel, bavlněný tričko Karl Lagerfeld, kabelku s bambulí, buď divná, choď k psychologce, zobej nějaký neškodný antidepresiva a hodně o tom vyprávěj kámoškám v centru na kafi za osmdesát korun. Hnusnej náramek s přívěskama ti příťa zabalí pod stromeček, takže se neboj, že bys snad někdy v životě byla něčím zajímavá.

A teď zpátky k mému utrpení. Kromě úzkostí trpím taky se svojí spolubydlící. Jmenuje se Petra a studuje nějakou humanitní vědu, jejíž název si zaboža nemůžu zapamatovat. Petra naštěstí taky není typ, kterej oblíkaj srnky, ji oblíká převážně náhodnej výběr z blešáku. „Oblečení беру čistě jako praktickou záležitost,“ říká mi pokaždý, když se střetneme na chodbě a ona zaznamená můj tázavej pohled na svoji mikinu s nápisem *Marmelády Krňany*. „Firemní, po tátovi, no.“ Karl Lagerfeld by při pohledu na ni sežral tu svoji kočku, kterou si chce vzít za manželku, jak někde říkal.

Není to tak dávno, co jsem žila s přítelem. Nesnáším to slovo, radši před lidma ironicky říkám příťa, aby to vypadalo, že mi na tom zas tak nezáleží, a navíc jsem vtipná. A rozhodně přece nejsem klasická, normální, klišovitá buchta a nejedu podle těch zajetejch šablon života. Byla jsem celej život přesvědčená, že nikdy nebudu bydlet s klukem, říkat mu přítel a vyprávět o něm lidem historky, který je nezajímaj. Jenže ono to klišé muselo na nějakým základu vzniknout, že. A tak jsem se ve čtyřiaadvaceti sestěhovala s Václavem a v duchu vybírala vzorek na svatební porculán, abych se po dvou letech a dvou měsících stěhovala k potrhly second hand maniače Petře, pouštěla si po večerech takovou tu našťvanou písničku od Alanis Morissette a koukala se na sebe do zrcadla, jak jsem škaredá, když brečím.

Záchvaty sebelítosti byly vůbec moje hobby, úplně nejčastěj jsem si před spaním představovala, že jsem umřela, koná se pohřeb a on tam sedí v první řadě. Zdrčený z toho, že mě opustil, protože jsem byla skvělá. Taková představa mě vždycky dojala.

S Václavem jsme se seznámili strašně banálním způsobem. Bylo to na oslavě narozenin kamarádky, kam jsem šla ze slušnosti, což je věc, kterou na sobě fakt nemám ráda. Tvářím se, jak naplno prožívám každé den a neztrácím čas se zbytečnějma lidma, a pak najednou trávím čtvrtěční večer v podniku, co má atmosféru jak čekárna u doktora, srkám gin s tonikem za sto padesát korun a dělám, že poslouchám lamentování nějaký Terezy nebo Lenky o tom, kolik stojí svázat diplomku, kolik kreditů jí chybí tenhle semestr a jak se nevyplatí jezdit za rodičema na Moravu vlakem.

„Takže jezdíte autem,“ řekla jsem jí na to nepřítomně a prstem sjížděla na mobilu Instagram.

Další moje spolužačka má dítě a naaranžovala ho do zátiší mezi dudlík a kytici tulipánů. „No ne, vždyť ti to říkám, tím vlakem se to vyplatí, ale jen když máš In Kartu a přestoupíš v Pardubicích.“

„Aha.“ Srkla jsem si gin-toniku. Srk za třicet korun. Hlavně že si šetříš na motorku, krávo.

A pak vešel on. Kdybychom žili v románu Jane Austenové, další dvě strany by mi zabral popis toho, jak se veškerý jeho charisma, srdečnost a zevrubná dokonalost ducha zrcadlily ve stylu jeho chůze a v gestech, řeči těla, směru, kam vlál jeho kabát, nonšalantně přehozenej přes ramena, a jak pohodil hřívou hustých vlasů a propálil mě pohledem, v němž se setkávala touha a plachost, hrdost a skromnost, víno a nevinnost, ale Mark Darcy se po nocích po Praze v jedenadvacátém století nepotuluje. Václav se prostě vpotácel do hospody krokem střelenýho jelena, přimhouřil oči, rozhlídnul se po lokále a pohledem se zastavil u mě. Po tváři mu přeběhl

takovej zvláštní úsměv, jako když jde člověk kolem *McDonalda* a v duchu si během vteřiny řekne, že kašle na diety a skočí si pro jednoho cheese. Jo, já byla jeho cheeseburger. Sednul si vedle mě. „Nazdar, proč tu dřepíš s takovejma divnolidma?“

Vysvětlení, proč jsme ještě ten večer skončili u mě, nemám. Svedla bych to na gin-toniky, ale za ty prachy jsem jich zas tolik nevyčila. Nicméně asi už za tejden jsem mu při společný snídani detailně zkoumala rysy v obličejí, abych se ujistila, že je to kluk, co je strašně podobnej mýmu tátovi, a tudíž je to pro mě ten pravej, protože my holky si přece vždycky vybereme toho, co vypadá jako náš táta, píšou to v článcích takový ty časopisecký psycholožky, co maj vedle textu fotku, kterou si najdete ve fotobance pod heslem „profesionalita“. Václav s mým tátou si byli podobný asi jako Mirek Donutil a Alain Delon, ale to tenkrát hormonama zblblá Barbora naprosto odmítala vidět. Navíc tátu znám jen z fotky a ta určitě zkresluje, takže co jako.

„Co je za znamení?“ zeptala se mě kolegyně Šárka na obědě poté, co jsem jí během jedněch lasagní vysvětlila, že můj novej kluk je v podstatě hezcí a mladší Chuck Norris.

„Já nevím, má narozeniny sedmýho dubna...“

„Hm, takže Beran. Hele, od těch dál, s těma je to vždycky složitý, jsou to egomaniaci.“

„Aha, ježšmarjá, tak to já se s ním jdu hnedka rozejít!“

„Nepřeháněj.“

„Nezavoláme ještě nějakýmu věštci do televize, aby mi řekl, co si o mým vztahu myslí siderický kyvadýlko?“

Horoskopy jsou kravina a Václav je nejlepší. Tečka.

Teda byl. Asi tak rok byl fakt nejlepší. Pak mi spadly růžový brejle, a nic mě v životě nevytáčelo víc než způsob, jakým říká čaudy do telefonu. „Čaudyyyyyyyyeeeeeeeeaaaaa.“ Z člověka, kterému bych bez mrknutí oka darovala ledvinu, se stal člověk, kterému bych bez mrknutí oka darovala jednosměrnou letenku do Bolívie.

Když se zamilujete, tak vám připadá jako naprosto geniální nápad začít společně bydlet. V co nejmenším bytě. Protože se milujem a navždy budem a žijeme jen z naší lásky. Nepodstatnosti, jako že se nám do bytu nevejde jídelní stůl, nebudeme řešit. Jenže, zkuste si párkrát sníst řízek s kaší na kolenou. I Brad Pitt vás po čase začne štvát, když s nim sdílíte dvacet metrů čtverečních. Zjistíte, že mu smrděj nohy, nechává na umyvadle plivance zubní pasty a zabírá vám polovinu skříně.

Přestože mě Václav vytáčel do nepříčetnosti, zůstala jsem s ním mnohem dýl, než jsem měla. V době, kdy jsme spolu byli, mi totiž umřela moje milovaná babička, a já jsem se prostě čistě sobecky rozhodla, že nechci bejt sama. Že vydržim čaudy a plivance a nohy a způsob, jakým říká slovo croissant, hlavně abych nemusela v noci ležet sama v posteli, koukat do stropu a přemejšlet nad smrtí. A tak jsme si dál pěstovali ty naše falešný objetí, vysmátý fotky na Instagramu a víkendový výlety po Čechách a hnili vedle sebe jen proto, abychom nehnili každě zvlášť. Smutný na tom je, že přes to všechno na něj teď občas myslim. Ale k tomu se ještě vrátim. Anebo snad radši ani ne.

„No ahoj!“ zdravila mě Šárka v práci mezi dveřma. Nesnáším to její „no“. Znáte to? Taková strašná blbost, a člověka to dokáže vytočit doběla, protože přesně ví, co ty dvě písmena v sobě obsahují. No, to je dost, žes už přišla, no, ty teda vypadáš. No, já jsem ti říkala, že karty říkaj, že to dopadne blbě. No, tos měla asi radši zůstat doma. No, tak já se radši zdekuj a nebudu ti překážet v cestě ke kávovaru. Možná to no znamenalo prostě jen no, ale to byl zrovna den, kdy bych mohla vyhrát olympiádu ve vztahovačnosti, a v tom debilním no bylo všechno, v čem jsem o sobě pochybovala. Vrhla jsem na ni vražednej pohled, utřela si sople do rukávu, narazila sluchátka na uši a zavřela se do svojí depresivní bubliny. Masochisticky jsem si prohlížela starý fotky na Facebooku a pátrala po lidech, co maj furt aktivní profily, ale už nežijou. Jen tak, protože mě to bavilo. Pár dní po smrti babi jsem se takhle do práce vydala asi dvakrát. Pak šéfová usoudila, že výkonnější než já je momentálně i ta rozbitá kopírka politá kafem, co máme v zasedačce, a nařídila mi dovolenou. Ty dny pro mě byly slitý v jednu neurčitou hmotu, jako když se roztaví nějaká umělohmotná figurka. Vlastně si ani moc nepamatuju, co se tehdy dělo, byla jsem v nějakým zvláštním šokovým stavu a fungovala jak automatická pračka. Vstát, vzít si ze skříně náhodnej kus oblečení (takhle to dělá Petra furt), dojít do práce, čumět na morbidity, přijít z práce, padnout naznak do postele. Tam jsem většinou přemejšlela, jestli mám brečet, nebo spát, a následně jsem dělala na střídačku obojí.

Vlastně chápu Šárku a její no, ona je takovej ten typ uspořádanýho člověka, co by i v případě sebevraždy vlastního dítěte nevyšel ven mezi lidi s neupraveným obočím a nevyžeh-

lenou halenkou. Vypadá jako porcelánová panenka, nevěřím, že by kdy měla třeba flek na oblečení. Nikdy jsem moc nevěděla, co přesně vyjadřuje slovo pěstěný, ale když se kouknu na Šárku, přesně to bych o ní řekla. Je pěstěná. Určitě má doma na vaně vyskládaný sprcháče abecedně podle názvů a maže si na sebe krém pod jiné krém, nebo tak něco. Kdyby ona byla ten člověk, co ho mimozemšťani unesou a budou zkoumat, aby poznali naši rasu, došli by k závěru, že neprodukujem žádnéj odpad, naše hovínka nesmrdí a zuby máme přirozeně perleťově bílý. Ale vlastně Šárce tohle trochu závidím, a i když samozřejmě nežije nejšťastnější život, je v něm prostě uklizeno a upraveno. Určitě i ty její liché ponožky, co se jí ztrácej při praní, jsou někde v paralelním vesmíru poskládaný za sebou podle barev.

Utěšuju se ale domněnkou, že v uklizeným životě víc vyunikne prázdno. V mém zabordeleným životě, kde v jednom kuse zakopávám o zbytky svejch předchozích vztahů, nevypraný povlečení a nesplněný novoroční předsevzetí, to aspoň vypadá, že je furt plno a furt se něco děje. Akorát se to moc nehodí na Instagram.

Jo, pořád se něco děje. Babička umřela. Moje milovaná babička, kterou jsem měla radši než svoje rodiče, i když se taková věc přece neříká a ani necítí. Nejsilnější a nejodvážnější ženská na světě, aspoň v mejch očích. Vychovala mě sama, navíc vypadala vždycky tak dobře, že lidi věřili, že je moje máma. A já ji tak vlastně brala, protože moje vlastní máma si místo mě vybrala chlast a můj táta si místo mě a mámy kdysi vybral život mamínčina mazánka na druhým konci

republiky. Odešel, když mi byl rok, živý vzpomínky nemám žádný, jen fotky. Byl to moc pěkný chlap, bohužel jsem po něm podědila to, co holkám moc nelichotí. Až po letech mi došlo, že jeho odchod byl ten důvod, proč máma začala pít, ale vlastně se mi o tom nechce moc mluvit. Díky babi tyhle ty nehezky vzpomínky dost vybledly, ačkoliv je mi samozřejmě jasné, že by mi každéj terapeut řekl, že je to všechno ve mně někde uložený, a buď mi jednoho dne hrábne, nebo dostanu rakovinu.

Babička byla navíc jediná, která mi říkala úplně jinak než všichni ostatní. Bárko. Milovala jsem to oslovení. Měly jsme takovej svůj svět, kterej se celej vešel do jejího obývacího pokoje. Měla tam na komodě postavenou fotky dědy v rámečku, občas se na ni hrozně hezky zadívala a vzdychla a já dělala, že to nevidím, a bylo mi jí líto. Pily jsme spolu kafe z hrnečků s kytka, v televizi běžel nějakej odpolední seriálovej nesmysl, já jsem jí vyprávěla o tom, co v práci, a všude to vonělo. Tak babičkovsky. Zvláštní kombinace vůně vypranýho prádla, dřeva, heřmánkovýho krému a chleba s máslem a marmeládou. Když jsem byla malá, krájela mi ho vždycky k snídani na takový malý kousky, na ovečky.

„My jsme tomu říkali doma na rybičky,“ plácla Šárka při odpoledním kafi, když jsem se zasníla nahlas. To mě samozřejmě vůbec nezajímalo, moje vlastní vzpomínky jsou důležitější, ale snažila jsem se toho vzpurnýho pubertáka ve svý hlavě trochu krotit, protože přece jen moc kamarádů nemám a teď je docela potřebuju. A bylo by fakt na nic, kdybych je od sebe odháněla. Jenže je to těžký, i za normální situace

je pro lidi celkem problém pochopit moje myšlenkový pochody, teď se to všechno ztisícínásobilo. Babička odešla, a nic už nikdy nebude dost dobrý, a Šárka tu klíďo píďo mele o tom, že nějaká americká herečka zhubla pět kilo jedením fazolí. Strč si ty svoje blbý rybičky do prdele a běž si honem zarovnat tužky na stole do pravých úhlů, psychopatko.

Když jsem poprvý s babičkou seznamovala Václava, byl to pro mě strašně zásadní moment. Pro něj to byl večer promrhanej u zákusku a kafíčka, jelikož Sparta zrovna hrála finále ligy. Ale to mi došlo až rok nato, tehdy se mi zdálo samozřejmě strašně roztomilý, jak se zajímá o sport a je schopnej se rozčilovat u televize, protože nějakej chlápek kopnul do míče pod špatným úhlem. Tehdy jsme byli ještě v tý zamilovaný fázi, kdy má člověk mravenčení i z pípnutí esemesky, běží si ráno čistit zuby před probuzením toho druhýho a zásadně, ale opravdu zásadně a nikdy v žádným případě neprdí.

Je ohromující, jak rychle se do tohohle dá spadnout, ačkoliv jste si desetkrát předtím řekly, že už opravdu nikdy. Že už ze sebe neuděláte idiota, co čeká na to, až se mu někdo ozve, že už nebudete nikdy žádnýho chlapa omlouvat před svejma kamarádkama, nebudete se furt snažit vypadat sexy a nenápadně si vytahovat ze zadku zaříznutý kalhotky pod sukni, co vás škrtí, nebudete se první měsíce přetvařovat, abyste ho namotaly, než se projeví vaše pravý já, pozdějc se nebudete přemlouvat, abyste mu neprohlížely telefon, a budete pořád strašně cool a nad věcí a skvělá přítelkyně. Ta, který vůbec nevdá, že on jde do hospody s kámošema, protože vy nejste taková kráva jako třeba ta Iva od bejvalýho

spolužáka Petra, co mu furt volá, když je na pivu, a zjišťuje, jestli je tam s klukama. Jednou jí tvrdil, že je doma, a ona mu nevěřila, tak mu zavolala a chtěla, aby jí do telefonu pustil vysavač. Jeho kámoš v hospodě zkoušel napodobit zvuk vysavače, ale neprošlo to, a tak se lva naštvála a nechala ten večer klíče v zámku, a Petr tak musel přespat v autě. Jenže to bylo v zimě, dostal z toho zápal plic a lva si s ním pak dělala v nemocnici selfíčka, jak se o něj stará. Je to bláznivý, ty milostný vztahy.

Když babička tehdy Václava poprvé viděla, hned jsem tušila, že se jí moc nelíbí. Ona to nedala nijak najevo, naopak, říkala mu Vašíčku a ani se nemusel zouvat, ale já to na ní poznala. Když totiž byla z někoho nervózní a nesvá, hrozně často si sahala na obličej a na vlasy. Pořád si strkala pramínky za uši, ačkoliv jí tam držely, a podpírala si hlavu, i když jindy seděla jako dáma, žádný ruce na stole. No a co, řekla jsem si, až ho časem pozná, tak se to změní. Měla jsem víc dát na řeč jejího těla.

Už to, že ho vlastně moc nezajímalo, že mu představuju nejdůležitější osobu svého života, mě mělo varovat.

„Bárko, ukaž Vašíčkovi ty svoje fotky, co tu mám, jak jsi šla do první třídy.“ Styděla jsem se, ale věděla jsem, že v tý situaci to babi pomůže. Václav dělal, že je nadšenej z pohledu na malý nedomrlý děvčátko ve vroubkovanejch punčocháčích, ale myšlenkama byl ve skutečnosti někde na Spartě.

„Proč ji vlastně máš tak ráda?“ zeptal se dost neomaleně, když jsme šli na tramvaj.

„Co to je za blbej dotaz?“

„Tak promiň, se hned neurážej, jsem to tak nemyslel. Já jen, že tvý rodiče eště neznám a babičku už jo, to je divný.“

„Prostě je důležitá, no. Líbila se ti?“ Objala jsem ho kolem krku, jako kdybych se ho podvědomě snažila přemluvit ke kladný odpovědi.

„No jo, prostě taková babička. Babičkovská. Hele, když si chvátnem, stihnu eště konec druhýho poločasu.“

Leželi jsme pak v posteli a já přemejšlela o tom, jestli mu říct, proč to máme s babičkou tak, jak to máme, a co je s našima. Ale ne, na to je ješče moc brzo. Stejně jako na prdění.

Milada

Bárka mi byla představit toho svého nového chlapce, vizuálně mi trochu připomíná Jiřího, ale když se nad tím zamyslím, bude to spíš proto, že mi Jiří tak chybí, a vidím ho v každém, než že by to byla pravda. Ale hned po prvním setkání můžu říct, že povahově je to Jiřího opak. Je to sobec a očividně mu dělá dobře, když k němu žena vzhlíží. Já mám ráda, když u mě má muž autoritu, ale nesmí si ji vynucovat násilím. Václavovi chybí to, co mě na Jiřím kdysi upoutalo. Je asi směšné to tak říct, ale je to něco, co se vidí hlavně v psích očích. Taková oddanost a čistota, pocit, že ten tvor by vám nikdy v životě ničím neublížil. I když jsem věděla, že v životě mohu prožít mnohem vášnivější vztah s emocemi, co se mnou budou házet ode zdi ke zdi, vždy jsem byla Jiřímu věrná. Jako bych mu to nějak dlužila, ačkoliv nebylo za co. Ale to, co z něj vyzařovalo, to člověka přimělo slíbit si, že tu pro něj vždy bude. Že takový jako on si nic menšího nezaslouží.

Bárka ale vypadá šťastně, tak jí to přece nebudu kazit. Nebudu si utvářet názor po jednom kafi, kdybych jí to řekla, určitě by se na mě naštvala. Můžu si o sobě myslet, že mám odhad na lidi, ale kdybych přišla s tím, že se mi nelíbí něco na jeho očích, tak by se mi akorát vysmála,

protože bych zněla jako blázen, a ještě by mi vyčetla, že nevěřím v její schopnost člověka prokouknout.

Nebudu říkat nic, konečně to zas vypadá, že žije naplno. Sice je to asi hlavně kvůli tomu klukovi, a to je trochu cesta do pekel, ale musí si na to všechno přijít sama. Zdědila po svých rodičích naštěstí ty lepší vlastnosti, je upřímná a chytrá. Byla bych raději, kdyby byla trochu víc společenská, ale přeucený introvert je něco jako přeucený levák. Občas mě jen trochu trápí, že na mně hodně visí, a já tu nebudu navždy. A až odejdu já, nezbude jí nikdo. Její otec zmizel bůhví kam chvíli po jejím narození, byl to srab. Toho jsem mimochodem odhadla na první pohled, když ho Jana přivedla domů. Jenže moje námitky vůči němu akorát zhoršily už tak zoufalý vztah mezi námi dvěma, přestala se se mnou v podstatě na dva roky úplně bavit a objevila se až měsíc před porodem. Petr byl takový ten klasický maminčin mazánek. Bydlel se svojí matkou, nepracoval, nestudoval a pořád fňukal, že si nemůže najít práci, a přitom ani žádnou nehledal. A to měl pro to nejlepší podmínky, bylo těsně po revoluci a možné bylo absolutně všechno. Jemu ale přišlo lepší žít v 2 + 1 s matkou – zdravotní sestrou – a nechat se v devětadvaceti letech opečovávat jak miminko. Takové vztahy matek se syny mi vždycky naháněly husí kůži. Ona ho navíc měla pořád tendenci hájit, Peťánek, jedináček, mumínek, přece nehrábne na práci, nikdo to po něm ani nechce, ještě by se mu udělal mozol a na to by mohl umřít, ona to vídá v nemocnici dnes a denně, jak člověk přijde s nějakou banalitou a večer ho vezou

na pitevnu. Po narození Bárky se s Janou konečně sestěhovali k sobě, respektive on k ní do bytu, a vypadalo to, že se aspoň bude starat o malou. Ale nestalo se, prostě zpanikařil, náhlá odpovědnost a noční brek a unavená Jana na něj byly moc velká změna oproti mama hotelu, a prostě se jednoho dne sebral a odešel. Nejsměšnější na tom je, že se pak se svojí matkou oba přestěhovali někam na druhý konec republiky a ani jeden už o sobě nikdy nedal vědět. Jana ho ještě dlouho po jeho zmizení hájila, asi nějak vnitřně doufala a čekala, že jednoho dne se objeví u ní s kyticí růží, značkovou postýlkou a letenkou na Bahamy. To se nestalo, a moje dcera si proto našla lepšího kamaráda. O tom asi až jindy.

Je stejně zvláštní, co všechno jsme my ženy schopné těm chlapům obětovat. A vlastně to ani není oběť, spíš se jen přizpůsobujeme tomu, o čem si myslíme, že se jim líbí. Můžeme stokrát tvrdit, jak jsme samy sebou, ale ruku na srdce – mám už tolik zkušeností, viděla jsem svoje kamarádky, jak zahodily všechno jen pro to, aby se z nich staly dokonalé manželky, a aby hlavně byl Pepíček/Vojtíšek/František/Milošek spokojený. Žily život, jako by nikdy neměl skončit. Ztratily se v každodennosti a získaly pocit, že je v pořádku, když budou věčně unavené hledět do budoucnosti, k momentu „až“. Až se dodělá tohle, vydělá na tohle, tohle dítě vyrostne a v téhle práci dostanem přidáno. Kéž by tehdy věděly, že to „až“ nebude nikdy. Že jednou ucítí, jak to všechno pomalu končí. A pak si uvědomí, že už nebude nic, ani ta příští neděle, na kterou si naplánovaly, že si konečně odfrknou a hodí

nohy na stůl. Já nejsem žádná feministka, na mě jsou tyhle ženské moc uřvané a otravné. Jen si myslím, že se spousta mých vrstevnic zbytečně obětovala, aniž by o to vlastně ti jejich Pepíčci a Milošci stáli. Musím si o tomhle někdy promluvit s Bárkou, ale vlastně se bojím, že jsem stejná jako ty, o kterých mluvím. Taky odkládám důležité na později a to zásadní mi uniká. Co když jsem udělala chybu? Co když je moje vina, že si přivedla domů kluka s divnýma očima a pořád chce krájet chleba na ovečky? Co když kvůli mně skončí v padesáti sama, s haldou koček, předplatným *TV magazínu* a trvalou na hlavě? Jenže já jsem jí jiný příklad ani dát neuměla.

„Bárko, víš, že nemám ráda, když kouříš,“ říkala jsem jí tuhle.

„Ale babi, vždyť tys taky v mém věku kouřila. Každěj kouří, pak každěj přestane, když dostane rozum... nebo bronchitidu,“ plácla ironicky jako vždy, když jsem začala být ustaraná.

„Máš pravdu,“ přikývla jsem a zapálila si s ní jednu svoji sváteční slimku. A žádné až.

Barbora

Nemám kolem sebe hejno kamarádek. Takovou věc o sobě ráda prohlašuje skoro každá holka, takže otázkou je, okolo koho se ty hejna kamarádek vlastně pohybují. U mě je to ale na rozdíl od jiných fakt pravda. Mám spolubydlící, za kterou se spíš stydím, a náš vztah založená na každodenních konverzácích o tom, jestli vypnem, nebo zapnem v bytě topení, bych asi za kamarádství neoznačila. Pak je tu Šárka, která je můj úplnej opak ve všem, ale z nějakýho podivnýho důvodu se navzájem sneseme. Vztahy s holkama z gymplu se vesměs rozpadly po maturitě, když jsme každá šly studovat něco jinýho nebo do jinýho města. Vždycky když nad tímhle přemejšlím, opakovaně docházím k závěru, že moje nejlepší kamarádka je babička, což teda není zrovna moc cool.

Holky taky rády říkaj, že si jako malý víc hrály s klukama než s holkama a víc s fotbalovým míčem než s panenkama, jako by bylo trapný dělat holčičí věci. Co se tohohle týče, měla jsem dětství asi docela genderově vyvážený. Jen jsem ho většinou trávila sama. Na holky jsem byla moc velkej cynik a na kluky zas málo holčičí, a proč by se v deseti letech kamarádili s holkou, když nemá hezký vlasy a oči a je jen sprostá a divná, od toho maj kámoše, že jo.

Jsem navíc jedináček, takže ve mně ani přirozeně nevzniknul ten pud o někoho se starat nebo se o někoho strachovat, jak to má spousta starších sourozenců vůči mladším. Měla jsem tudíž celej dosavadní život k tomu, abych se naučila vystačit si úplně sama, jenže dělám přesnej opak. Samota mě děsí. Možná právě proto, že ji tak dobře znám. Dokud byla babička, vždycky jsem někde uvnitř v sobě měla ten pocit, že existuje nějaký doma, pelíšek, kde je teploučko a známo a je tam dobře. S jejím odchodem tenhle pocit prostě najednou zmizel a já si připadám, jako bych žádnéj domov neměla, jsem nomád, co si přesunuje krámy v krabicích sem tam. Strašně jsem se snažila vybudovat si nějaký doma s Václavem, v tom pitomým krcálku, kde si člověk na posteli natáhnul nohy a dotknul se protější zdi, ale nešlo to. A do toho mi ještě Šárka omílala dokola poučky z motivačních článků jako „kdybyste se opravdu milovali, dovedli byste spolu žít i v krabici pod mostem“ a podobně. Stalo se mi nakonec to, za co jsem každýho takovýho člověka odsuzovala. Byla jsem s někým jen proto, abych nebyla sama. Připadala jsem si vůči němu hnusná a neupřímná, ale zároveň už mi tak lezl na nervy, že si to beztak zasloužil. A oplácel mi stejnou mincí. Od jistý doby mě netagoval na fotkách na Facebooku, pak si dokonce smazal, že jsme ve vztahu, asi aby nějaký krávy u něj v práci neviděly, že má holku. Alespoň tohle jsem si vždycky říkala, když jsem hledala další důvody, proč ho nenávidět a dál se utápět v týhle masochistický loužičce, kterou jsem si pod sebe sama dobrovolně nachcala. Bohužel i ve chvílích, kdy mě nejvíc štval, jsem se o něj bála, když třeba byly čtyři ráno a on měl nedostupnej mobil, a já sice věděla, že je asi někde

v baru bez signálu, ale stejně jsem měla před očima scény, jak ho sráží tramvaj nebo padá do ledový řeky úplně opilej. A vlastně jsem se ani nebála o něj, bála jsem se o sebe, toho, že pak bych zůstala úplně sama.

Byla to jen taková závislost, ne láska. Lásku si představuju jako něco, co přesahuje hranice pitomýho tagování na Facebooku, jako to, že toho druhýho člověka vezmu, tak jak je, a chci ho se všim všudy. Nechci ho měnit, respektuju, co má rád, a baví mě to s nim. A ne, že mám chuť ho od začátku zabalit do krabičky a tu si dát do kapsy a mít nad ní plnou kontrolu. Šárka by mi na to řekla, že opravdová láska je někoho nechat jít a čekat, jestli se vrátí. Já bych jí na to řekla, no to víš, že jo, nechám ho letět a bude si psát prasárny s nějakou blbkou z kanclu, co neví, jak se píše slovo „francouzský“.

Nejistota je přesně to, na co mě Václav na začátku pěkně namotal. Neskákal kolem mě jak nadřženéj pudlík, sice se mi ozval, jestli nepůjdem ven, nemusela jsem na jeho zprávy čekat několik dní, ale pořád mi nějak pokoutně dával najevo, že se ze mě teda rozhodně nezblázní. Že mi modrý z nebe k nohám fakt nosit nehodlá. No a mně se to samozřejmě strašně líbilo, byl to pro mě frajer, žádnej otrava, co si potřebuje asap vrznout za jakýchkoliv okolností. Všechno jsem si to uměla pěkně obhájit, a abych se v tom utvrdila, vzpomínala jsem na dobu, kdy jsem chodila s Danem. O tom se ani nedalo říct, že jsem ho měla pořád za zadkem, protože kdyby mi stál za zadkem, mohl by tam dělat něco, co nevidim. Jeho jsem měla pro jistotu furt nastoupenýho v pozoru před sebou. A to nebylo sexy. „Ne, promiň, to není tebou, to je mnou,“ bla bla, tyhle a podobný kecy jsem tehdy měla, když

jsem se s ním narychlo rozcházela v jedný divný hipsterský kavárně v Karlíně.

„Bárko, a nemyslíš, že jsi na ty chlapce moc přísná?“ ptala se mě babi tehdy, když jsem se jí snažila vysvětlit, proč už Daneček nepřijde na plněný knedlíky s uzeným.

„Nejsem přísná, babi, je prostě třeba, aby měl vlastní život mimo mě. jak mi jinak může imponovat?“

„Časem poznáš, že je stejně nejdůležitější to, jak moc tě má rád.“

To je děsný klišé, babi, myslela jsem si, ale neřekla jsem to nahlas, protože jsem nechtěla bejt drzá, svý neexistující kámošce bych to vmetla do tváře s chutí, a možná proto taky žádnou nemám.

„Měla by ses trochu dát do kupy a vyrazit někam ven,“ zkusila to na mě nenápadně Petra pár tejdnu potom, co jsem se k ní nastěhovala. Možná čekala, že půjdem spolu, přijím se na baru levným vínem a začnem si svěřovat svý životy a v noci budem odcházet jako nejlepší kámošky.

„Jak jako dát do kupy?!“ vyjela jsem na ni a ostentativně si prohlížela její ukrutnej odrostlej melír a žlutý svítící triko, jako by mi snad ona mohla v těchhle věcech radit. Ne, my prostě kámošky nebudem.

„Trochu se odreagovat od všeho, neprospívá ti to, i na mě seš akorát šíleně jedovatá, já jsem ti nic neprovedla.“ V tu chvíli mi jí bylo líto. Ona možná opravdu stojí o moji společnost. Nebo aspoň o to, abych se k ní nechovala jako ke kusu hadru.

„A říkám snad, že provedla?!“ vyjela jsem podruhé. Klasická já, čím víc cejtim vlastní chybu a zcestný nefér chování, tím víc to přeháním, abych se co nejmíc vzdálila tomu, že bych snad přiznala, že se chovám jako kráva.

„Ne,“ odsekla a práskla dveřma.

Fajn, tak si běž. Vždyť já nikoho nepotřebuju. A zastrč si cedulku, čumí ti.

Milada

Začalo to tak nenápadně. Pobolívala mě hlava a brněl mě obličej, hlavně v noci, budilo mě to ze spaní. Nic to nebude, utěšovala jsem se, málo větrám v pokoji, lítá mi tlak, jsem v přechodu. Po pár dnech usilovného větrání a bolesti, brnění a motání, které se spíš zhoršovalo, jsem si řekla, že asi větrám moc, někde mi na krku něco ztuhlo, a tím to bude. Ještě že jsem tehdy doma neměla počítač a internet, tam bych si určitě hnedka hledala, co se se mnou děje.

„Babi, googlení je nejhorší, vždycky se dočteš, že umíráš,“ smála se tehdy Bárka, když jsem se jí svěřila. A tak jsem se smála s ní, já přece neumírám, to je hloupost, jen mě pobolívá hlava, a to dneska každého druhého, natož v mém věku. A tak jsem se objednala na ortopedii, někde mi něco odblokujou, a zas budu jako rybička. Jenže na ortopedii mi pan doktor řekl, že mám páteř jako dvacítku, což pro mě tehdy paradoxně byla špatná zpráva.

Poprvé jsem omdlela v obchodě u pokladny. Polil mě studený pot, trochu se mi navalilo, podlomily se mi nohy a pak bylo černo. Otevřela jsem oči, myslela jsem, že jen pár vteřin nato. Rozhlédla jsem se kolem sebe a leknu-tím se okamžitě postavila na nohy. Všude okolo mě byly vyskládané hromady masa ve vakuovém obalu a mezi

nimi stály tři prodavačky, co měly ve tváři výraz, jako by právě viděly ducha.

„Je vám dobře?“ zeptala se mě podsaditá padesátnice s knírkem a cedulkou *Ovoce–zelenina*.

„Ano, totiž... bolí mě hlava, asi jsem se do ní praštila.“

Ženské se na sebe znepokojivě podívaly. „Platila jste u kasy a najednou jste se sesunula k zemi. Zkoušely jsme vás probrat, ale nešlo to, lidi okolo začali trochu hysterčit, tak vás Jarďa od nás ze zeleniny hodil přes rameno jak pytel mokrý pšenice, ha ha ha, a donesl vás sem. Zavolaly jsme záchranku,“ shrnula to a její hubená, asi tak třicetiletá kolegyně horlivě přikyvovala. Ta třetí se na mě ani nepodívala, to byla nějaká mladá brigádnice, která se asi bála, že jí tam umřu před očima.

„Ježíšikriste, co blázníte, já záchranku nepotřebuju, nic mi není.“ Nejsem přece starý nemohoucí případ pro sanitku, styděla bych se s nimi jet s tou houkačkou, ještě mě někdo venku uvidí, že jsem vlastně v pořádku, a budou si myslet, že jsem jen stará bláznivá hypochondrická ženská. „Ale děkuju vám, vzkazte tomu Jarďovi, že děkuju.“

Chystala jsem se konečně opustit sklad, ustarané trio a uniknout pachu hovězího, ze kterého se mi dělalo trochu špatně, ale najednou se mezi regály objevili dva chlápci v oranžových bundách. „Tak co, kde je ten ležák?“ zeptal se jeden, co vypadal, jako by mu obličej někdo zmáčkl do svěráku a louhoval ho dvacet let v nikotinu, a já si mimoděk vzpomněla na zřízence od docenta Chocholouška.

„To budu asi já,“ zasmála jsem se.

„No vida, tak pojdte, odvezeme vás, prej jste sebou sekla u pokladny.“

„Ale mně opravdu nic není.“

„To říká každej, co se probere, kromě dědy Horáčka z Vršovic, co si nás volá pokaždý, když ho píchne v boku,“ mávl nade mnou rukou ten mladší, docela sympaták s tetováním za uchem, a já věděla, že mi nezbude než poslechnout.

„Prosím vás, tak ale nepouštějte tu houkačku.“

Barbora

Všimla jsem si, že babi něco trápí a že jí není dobře. Ale představa toho, jak třeba leží v nemocnici pod tou hnusnou naskrobenou dřevou peřinou a pije celý dny odpornej čaj a jí nablito s rejží, ta mě tak děsila, že jsem veškerý negativní myšlenky okolo jejího zdravotního stavu vždycky hned zaplašila a měla pocit, že když o tom nebudu přemýšlet, tak to prostě zmizí. Neměla jsem to dělat.

Když tehdy v obchodáku omdlela a volala mi pak z nemocnice, že je na vyšetření („Ale nestrachuj se, Baruško, nic to není, asi tam byl blbý tlak.“), věděla jsem, že je zle. Baruško mi řekla asi třikrát v životě, z toho jednou, když se stalo tamto s mámou. Baruška nevěstila nic dobrýho. Sevřel se mi celej vnitřek, oběd v žaludku se začal hejbat a za pár vteřin jsem letěla na záchod. Je neuvěřitelný, co všechno s tělem udělá stres.

„Jedu za babi do nemocnice.“

„A jak dlouho tam budeš? Stíháme večer to kino?“

„Děláš si ze mě prdel, že to je teďka jediná věc, co tě zajímá?!“

„No tak sorry, koupil jsem lístky, tak aby nepropadly.“

„Seš nechutnej ignorant. Nazdar.“

Do kina šel ten večer Václav sám nebo možná s nějakou blbkou z kanclu, co konečně chytl příležitost za nagelovaný

háro. Já jsem po dvou hodinách čekání usnula na odrbaný dřevěný židli na neurologickém oddělení a do zadku si zadřela třísku. Čekání na výsledky v nemocnicích v amerických seriálech vypadá teda o něco pohodlnějc.

„Vy jste slečna Valentová?“ zeptal se mě knedlík na talíři uprostřed obří garáže. „Cože?“ odpověděla jsem udiveně knedlíku.

„Slečno, haló, probudte se,“ pokračoval knedlík.

„Vždyť jsem vzhůru!“ Něco mě jemně štíplo do ramene. Otevřela jsem oči.

„Slečno Valentová, vnímáte mě? Jste vnučka Milady Valentové, je to tak? Mám pro vás špatnou zprávu.“ Proti mně seděl v podřepu asi šedesátiletý doktor a ruce měl položený na mém klíně. V jakýkoliv jiný situaci by tohle bylo krajně nevhodný, ale tehdy jsem byla ráda za nějaký vlídnej lidskej kontakt, jeho ruce hřály a měl přívětivej pohled, hodně unavený, ustaraný oči a výraz v obličejí, kterej nevěstil nic dobrýho. Že se někdy ocitnu v týhle situaci jak vystřížený z nekonečného doktorskýho seriálu na Nově... to už mi mnohem pravděpodobnější připadal ten mluvící knedlík v garáži.

„Co je s babi?“ vyhrkla jsem a vzápětí litovala otázky, jako by snad odpověď nepřišla, kdybych se nezeptala.

Inoperabilní glioblastom. Nádor na mozkú. V překladu smrt. Zatmělo se mi před očima. Tentokrát se mluvící knedlík neobjevil. Vzlykala jsem na nemocniční chodbě, z nosu mi tekly nudle a snažila jsem se tolik nebrečet před cizím doktorem a on mi utíral slzy hadrovým kapesníkem s kytičkovaným vzorem. „Nate, nechte si ho. A buďte silná, babička vás bude teď potřebovat.“

Milada

Když mi poprvé řekli, že brzy zemřu, začala jsem se smát. Ptala jsem se proto doktora, jestli je to normální, takhle reagovat.

„Normální je jakákoliv reakce, jste v šoku, organismus se s ním vyrovnává různými způsoby.“ Podrbal se na uchu a vytáhl ze šuplíku takový formulář. „Teď musíme probrat vaše další možnosti.“

Smála jsem se dál. Odškrtáme si políčka, abychom si vyjasnili, jak dlouho tu ještě budu otravovat, než zmizím. Smrt je pro člověka tak strašně vzdálená a nereálná, i když je mu pětadesát. Ačkoliv je to vlastně nejoprávněnější věc ze všech, na rozdíl od spousty těch, kvůli kterým se zbytečně trápíme, aniž by se třeba doopravdy staly. Nepřipadá nám, že se nás týká. Vždyť je to antiteze toho, co jsme teď. Popření existence. Jsem tady, je hloupost, že bych tu nebyla. Jsem tady totiž odjakživa. Od doby, co pamatuju. A až tu nebudu, mě to trápit nebude. Bude to trápit Bárku, a to musím nějak vyřešit.

Podepsala jsem všechny možné papíry, ne, nechci léčbu, když je šance na uzdravení asi půl procenta, chci zemřít hezká, a ne jako vyschlá chudinka bez vlasů, šátky mi nesluší a infuze taky ne. Budu doma, ani mě nehne ležet v nemocnici, ano, když mi bude zle, zavolám.

Dostala jsem tunu prášků na bolest, pak prášky, co mažou vedlejší účinky těch prášků na bolest, a pro jistotu ještě prášky, co mažou ty předchozí mazací.

Možná bych teď měla přiznat, že mě po doktorově oznámení okamžitě přepadla strašná potřeba užít si ty zbývající týdny, rychle objet svět dokola a svézt se na velbloudovi a všechny ty nesmysly, co ukazují ve filmech. Pravdou ale jest, že jediné, po čem jsem toužila, bylo jít domů. Sednout si do křesla, uvařit si kávu a otevřít si detektivku. A pak třeba album fotek, když byla Bárka malá. A vidět Jiřího.

Mám schovanou jednu jeho fotku, pořízenou chvíli potom, co jsme se vzali. Sedí na kameni v lese a dívá se někam mimo objektiv. Už si vlastně nepamatuju, kde jsme to tenkrát byli, ale on se té fotce pak smál a říkal, že vypadá jako jezďák vyhlížející příští pětiletku. On nesnášel komunisty, i proto, že moji rodiče byli ve straně a já s nimi kvůli tomu měla spory. Tuhle fotku miluju, zachycuje něco, co jiné fotky nezachytily. Jako by v ní byl skutečně naživu. Kéž by na mě někde čekal. Vždycky jsme spolu plánovali, co všechno budeme dělat, až zestárneme. Jak budeme cestovat, užívat si volno, našetříme si, abychom neživořili z důchodu. Jiří měl plán, že zrekonstruuje dům po rodičích a budeme ho pronajímat a „budem se mít jak prasata v žitě“, jak říkal. Jenže to všechno zhatil jeden pitomý infarkt před dvaceti lety.

Teď ale musím myslet na Bárku, protože ta zůstane sama, a to mě na tom trápí nejvíc. Co bude s bytem? Bude ho vůbec chtít? Zbude po mně hromada krámů. Jsou to věci,

co člověk sbírá celý život, má pocit, že bez nich nemůže být, a pak stačí vteřina a stane se z toho kupa haraburdí, co potomci strkají bez ladu a skladu do krabic a schovávají ve sklepech. Život je vlastně strašně absurdní a smrt ještě absurdnější. Musím si to připomínat, až mi bude opravdu zle.